

Co ANO a co NE při čtení dětem

Dobré rady pro rodiče, prarodiče a všechny, kteří mají chut' číst dětem

Co ANO při čtení dětem

- ✓ Dětem začněte číst co nejdříve. Čím dříve je motivujete, tím je to snazší a lepší. Využívejte dětské básničky a písničky k tomu, abyste stimulovali jazyk dítěte a jeho schopnost naslouchat. Čtěte tak často, jak máte vy a dítě čas.
- ✓ Mějte na paměti: umění naslouchat si osvojujeme. Je zapotřebí se mu naučit a postupně je kultivovat - a to se nestane přes noc. Začněte obrázkovými knihami, které mají jen pár vět na stránce. Poté postupně přecházejte ke knihám, které obsahují stále více textu, a nakonec ke knihám, jež jsou členěny do kapitol, a k románům.
- ✓ Když čtete knihu poprvé, popovídejte si s dětmi o ilustraci na obálce. Zeptejte se: „O čem myslíš, že to bude?“ V průběhu čtení udržujte zájem čtenářů tím, že se občas zeptáte: "Co myslíš, že se teď stane?"
- ✓ Ve čtení vytrvejte. Jestliže jste se čtením jedné knihy začali, měli byste v ní, pokud je dobrá, pokračovat. Čtěte občas texty, jež jsou nad intelektuální úroveň dítěte, a dejte mu tak prostor k přemýšlení. Jsou-li kapitoly dlouhé nebo nemáte-li dostatek času k dokončení celé kapitoly, najděte napínavé místo, ve kterém přestanete.
- ✓ Rozkazovačné "teď přestaň, posad' se rovně a dávej pozor" nevytváří atmosféru naladěnou na příjem.
- ✓ Otcové by se měli obzvláště snažit číst s dětmi. Velká většina učitelů na základních školách jsou ženy, mladí hoši často spojují čtení s ženami a prací ve škole. A bohužel též příliš mnoho otců je možné spíše pozorovat, jak si se syny na hřišti házejí míčem, než aby je brali do knihoven. Rané zapojení otce do četby a zájem o knihy může dát knihám v očích chlapce stejné postavení jako sportu.
- ✓ Čtěte dostatečně pomalu na to, aby si dítě mohlo vybudovat mentální obraz právě slyšeného. Prohlédněte si knihu a pročtěte ji předem. Čtení předem vám umožní určit části, které byste mohli zkrátit, vypustit nebo jim naopak věnovat větší pozornost. Pokaždé, když dítě položí otázku, která se týká textu, využijte to jako příležitost k tomu, abyste spolu s ním vyhledali odpověď v příručce. To nesmírně rozšiřuje vědomostní základnu dítěte.
- ✓ Dobrá rada: mějte knihu v pohotovosti pro případ, že budete s dítětem někde dlouho čekat (například u lékaře, při cestě vlakem, autobusem, autem). Kromě toho, že vám pomůže potomka zabavit, vznikne v malé hlavince i užitečná vazba, že knížka je dobrou volbou, když má člověk dlouhou chvíli.
- ✓ Pokud chtějí číst děti vám, je lepší, pokud je kniha spíše snadnější než příliš těžká. Motivujte starší děti, aby četly mladším, ale ať jde o náhradu za vás jen částečnou, nikoli úplnou. Mějte na paměti: dospělý bývá nakonec vzorem pro dítě.

Omezte množství času, které děti tráví před televizí. Výzkum ukazuje, že po asi deseti hodinách u televize týdně výkon dítěte ve škole začíná klesat. Přílišné sledování televize vytváří návyk a poškozuje vývoj dítěte.

Co NE při čtení dětem

- ✓ Nečtěte příběhy, které se vám samotným nelíbí. Váš nezájem se v průběhu čtení projeví a to popírá jeho smysl. Nikdy nečtěte texty, které jsou nad emoční úroveň dítěte.
- ✓ Nevolte knihu, kterou mnoho dětí již slyšelo nebo vidělo v televizi. Je-li pointa příběhu známa, jeho zajímavost z velké části pomine. Můžete však přečíst knihu a poté se podívat na film. To je dobrý způsob pro to, aby děti samy viděly, o kolik toho kniha může zachytit více než film.
- ✓ Nezaměňujte kvalitu s kvantitou. Desetiminutové čtení dítěti, s plnou pozorností a nadšením, může v mysli dítěte zanechat mnohem výraznější stopu než dvě hodiny osamělého sledování televize.
- ✓ Nepoužívejte knihu k výhrůžkám ("Pokud si neuklidíš pokoj, nebude večer povídka!"). Jakmile dítě vycítí, že jste z knihy učinili zbraň, změní svůj postoj ke knihám z kladného na záporný.
- ✓ Nesnažte se soutěžit s televizí. Řeknete-li "chceš raději povídku, nebo televizi?", obyčejně si vyberou to druhé. Je to, jako byste devítiletému dítěti říkali "chceš raději zeleninu, nebo koblihu?". Protože dospělí jste vy, vy volíte. "Televize se v tomto domě vypíná v osm třicet. Jestli potom, než půjdete spát, chcete přečíst příběh, je to možné. Jestli nechcete, také je to v pořádku, ale televize se vypíná v osm třicet." Nedopust'te, aby to vypadalo, že jsou knihy zodpovědné za to, že se děti nemohou dívat na televizi.

**Všichni chceme, aby z našich dětí vyrostli moudří,
dobří a šťastní lidé. Jak toho dosáhnout?
Čtěme dětem!**

Závěr roku přináší prostor pro vydechnutí a bilancování všeho, co jsme v tomto roce prožili. Stojíme na prahu nového roku a očekáváme jaký vlastně zase bude. Možná, že nás nové události a zážitky příjemné překvapí, a pokud nebudou právě příznivé, přejme si, abychom je rychle a úspěšně překonali. A k tomu nám může pomoci dobrá kniha, třeba i z naší knihovny.

Dovolte, abych touto formou popřála všem čtenářům naší knihovny a občanům naší obce klidné, spokojené, požehnané svátky lásky, rodinnou pohodu a mnoho splněných přání.

Za Obecní knihovnu Mgr. L. Janoschová,